

Grunder för fristående examen

**SPECIALYRKESEXAMEN
FÖR GIPSNINGSMÄSTARE
2003**

Grunder för fristående examen

**SPECIALYRKESEXAMEN
FÖR GIPSNINGSMÄSTARE
2003**

© Utbildningsstyrelsen 2005

Edita Prima Oy

Helsingfors 2005

DNR **64/011/2002**

FÖRESKRIFT **Iakttas som förpliktande**

DATUM **2.12.2002**

Giltighetstid
fr.o.m. 1.1.2003 tillsvidare

De stadganden på vilka befogenheten att
utfärda föreskriften bygger

L 631/1998 13 § 2 mom

A 812/1998 1 § 1 mom

Upphäver Föreskrift Nr

Ändrar Föreskrift Nr

GRUNDERNA FÖR SPECIALYRKESEXAMEN FÖR GIPSNINGSMÄSTARE

Utbildningsstyrelsen har fastställt grunderna för specialyrkesexamen för gipsningsmästare. Examensgrunderna skall iakttas fr.o.m. 1.1.2003 tillsvidare.

Utbildningsanordnare som ordnar utbildning som förbereder för examen eller för del därav skall göra upp och godkänna en läroplan för utbildningen med beaktande av vad som bestämts i dessa grunder. Som en del av den förberedande utbildningen skall ordnas prov som utvisar yrkesskickligheten.

Examenskommissionen, examensarrangören och utbildningsanordnaren kan inte lämna grunderna för examen obeaktade eller avvika från dem.

Om de uppgifter som skall antecknas på betygen och om betygsmodellerna samt om grunderna för uppgörandet av de personliga studieprogrammen bestäms separat.

Generaldirektör

JUKKA SARJALA

Jukka Sarjala

Undervisningsrådet

SOILA RIKKINEN

Soila Rikkinen

INNEHÅLL

Kapitel 1

Syftet med fristående examina och målen för dem.....	7
1 § Fristående examina	7
2 § Förberedande utbildning för fristående examina	7
3 § De allmänna grunderna för sättet av påvisa yrkesskicklighet och för bedömning av examensprestationerna.....	8

Kapitel 2

Uppbyggnaden av specialyrkesexamen för gipsningsmästare.....	8
1 § Examensdelarna	8

Kapitel 3

Kraven på yrkesskicklighet i specialyrkesexamen för gipsningsmästare och grunderna för bedömningen.....	9
--	---

A. DE OBLIGATORISKA EXAMENSDELARNA.....	9
---	---

1 § Kännedom om servicesystemet inom social- och hälsovårdsbranschen .9	
a) Krav på yrkesskicklighet	9
b) Mål och kriterier för bedömningen	9
c) Sätten att påvisa yrkesskicklighet	13
2 § Immobiliseringsbehandling	13
2.1. Immobilisering	13
2.1.1. Behandling av vuxenpatienter	13
a) Krav på yrkesskicklighet	13
b) Mål och kriterier för bedömningen.....	13
2.1.2. Behandling av barnpatienter.....	27
a) Krav på yrkesskicklighet	27
b) Mål och kriterier för bedömningen.....	27
2.1.3. Behandling av patienter som hör till grupper med specialbehov	33
a) Krav på yrkesskicklighet	33
b) Mål och kriterier för bedömningen.....	33
c) Sätten att påvisa yrkesskicklighet	34
2.2. Funktionell immobilisering	35
2.2.1. Ortoser för vuxen- och barnpatienter	35
a) Krav på yrkesskicklighet	35
b) Mål och kriterier för bedömningen.....	35

2.2.2. Funktionell gipsning för vuxen- och barnpatienter	36
a) Krav på yrkesskicklighet	36
b) Mål och kriterier för bedömningen.....	36
2.2.3. Terapeutisk tejning för vuxen- och barnpatienter	37
a) Krav på yrkesskicklighet	37
b) Mål och kriterier för bedömningen.....	37
2.2.4 Funktionellt förband för vuxen- och barnpatienter	38
a) Krav på yrkesskicklighet	38
b) Mål och kriterier för bedömningen.....	38
2.2.5 Grupper med specialbehov	40
a) Krav på yrkesskicklighet	40
b) Mål och kriterier för bedömningen.....	40
c) Sätten att påvisa yrkesskicklighet	41
3 § Utveckling av yrkesskickligheten	41
a) Krav på yrkesskicklighet	41
b) Mål och kriterier för bedömningen.....	41
c) Sätten att påvisa yrkesskicklighet	44

B. DE VALFRIA EXAMENSDELARNA

4 § Informationsteknik	45
a) Krav på yrkesskicklighet	45
b) Mål och kriterier för bedömningen.....	45
c) Sätten att påvisa yrkesskicklighet	46
5 § Självständig yrkesutövning.....	47
a) Krav på yrkesskicklighet	47
b) Mål och kriterier för bedömningen.....	47
c) Sätten att påvisa yrkesskicklighet	49

BILAGA Beskrivning av branschen och arbetet för den som avlagt specialyrkesexamen för gipsningsmästare

Kapitel 1

SYFTET MED FRISTÅENDE EXAMINA OCH MÅLEN FÖR DEM

1 § Fristående examina

De fristående examina är inte beroende av det sätt på vilket man förvärvat sig sin yrkeskicklighet. Det kunnande som examinanderna har skaffat sig genom utbildning, i arbetslivet eller genom sina intressen behandlas som en helhet, så att detta kunnande kan användas när den erfordrade yrkesskickligheten skall påvisas vid de fristående yrkesproven.

De fristående examina är modulära till sin struktur. De utgörs av uppgiftshelheter, som baseras på arbetslivet och dess utvecklingsbehov och som präglas av det som förenar verksamheten med den teoretiska grunden, av mångsidig yrkesskicklighet och av att arbetsprocessen integreras med resultaten av den. Varje del av en examen utgör ett delområde av yrkeskompetensen, som kan lyftas ut ur den naturliga arbetsprocessen och bilda en självständig helhet som kan bedömas. De fristående yrkesproven arrangeras och avläggs flexibelt för en examensdel i sänder. Examinandernas mål kan också vara att endast avlägga en eller flera delar av en examen, inte hela examen.

Grunden för beskrivningen av kraven på yrkesskicklighet är den kvalifikationsbestämning som anses vara lämpligast för yrkesområdet. Beskrivningen koncentreras på kraven för branschens centrala funktioner, behärskning av verksamhetsprocessen och omfattande yrkespraxis. I kraven ingår också de för arbetslivet nödvändiga språkkunskaperna och sociala färdigheterna.

2 § Förberedande utbildning för fristående examina

Systemet med fristående examina ställer inte examinanderna inför förhandsvillkor i fråga om utbildning. Emellertid avläggs dessa examina i allmänhet i samband med något slag av förberedande utbildning.

Den som anordnar förberedande utbildning skall fastställa läroplanen för utbildningen enligt examensgrunderna. Utbildningen och de fristående yrkesprov som ingår i den skall läggas upp enligt examensdelarna. Det åligger utbildningsanordnaren att arrangera de fristående yrkesproven som en del av den förberedande utbildningen. Till de studerandes skyldigheter hör att delta i dessa prov i samband med studierna.

De gemensamma studier, som ingår i en grundexamen som avläggs som grundläggande yrkesutbildning, är inte obligatoriska i en utbildning som förbereder för en grundexamen som avläggs som en fristående examen. Målen för dessa studier beaktas dock i tillämpliga delar i läroplanen och i undervisningsarrangemangen.

3 § De allmänna grunderna för sättet att påvisa yrkesskicklighet och för bedömning av examensprestationerna

Bedömningen av de fristående yrkesproven förutsätter metodisk insamling av material, beslutsfattande och dokumentering angående examinandernas yrkesmässiga och arbetsrelaterade färdigheter, som jämförs med de i examensgrunderna fastställda kraven på yrkesskicklighet och med bedömningskriterierna. Tyngdpunkten vid bedömningen ligger på det praktiska arbetet och arbetsmetoderna. Färdigheterna eller kunnandet bedöms i allmänhet direkt enligt motsvarande arbete.

Miljön för de fristående yrkesproven skall vara verklig eller så realistisk som möjligt. Vid bedömningen tillämpas mångsidigt olika kvalitativa bedömningsmetoder såsom iakttagelser, intervjuer, frågor och portföljer samt självvärdering och gruppbedömning. De fristående yrkesproven läggs upp enligt examensdelarna så att man vid proven kan bedöma om examinanden uppfyller de centrala kraven på behärskandet av yrket.

Målen för bedömningen anger de kompetensområden som ägnas speciell uppmärksamhet vid bedömningen. Målen hänför sig till de centrala färdigheterna och man ser till att examinanden behärskar den teori som ligger till grund för arbetet samt att han eller hon behärskar arbetsmetoder, arbetsutrustning, material och arbetsprocesser. Såväl målen för bedömningen som bedömningskriterierna härleds ur kraven på yrkesskicklighet för motsvarande examensdel. Kriterierna för bedömningen baserar sig på målen för bedömningen och de anger och preciserar prestationer på olika nivåer. Bedömningskriterierna utgör trösklar med vilkas hjälp det är möjligt att differentiera kompetensnivån.

Kapitel 2

UPPBYGGNADEN AV SPECIALYRKESEXAMEN FÖR GIPSNINGSMÄSTARE

1 § Examensdelarna

Syftet med lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården (559/1994) är att förbättra patientsäkerheten och kvaliteten på hälso- och sjukvårdstjänster genom att garantera att de yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården som avses i lagen har sådan utbildning som yrkesutövningen förutsätter, annan tillräcklig kompetens och andra sådana färdigheter som yrkesutövningen förutsätter. Kraven på yrkesskicklighet för specialyrkesexamen för gipsningsmästare har fastställts så att examinanden skall inneha kunskaper och färdigheter som åtminstone motsvarar examen på andra stadiet inom hälsovårdsbranschen. Kravnivån på yrkesskickligheten förutsätter dessutom fördjupade och kompletterande studier och tillräcklig arbetserfarenhet så att åtminstone tre (3) av fem års arbetserfarenhet på specialyrkesexamensnivå är arbetserfarenhet av immobiliseringsbehandling.

Specialyrkesexamen för gipsningsmästare består av tre (1-3) obligatoriska delar och en (4-5) valfri del. Examen är klar då samtliga fyra delar avlagts med godkänt betyg. Examinanden kan om han eller hon så önskar avlägga de bägge valfria delarna i examen.

Examensdelarna i specialyrkesexamen för gipsningsmästare är:

De obligatoriska examensdelarna

1. Kännedom om servicesystemet inom social- och hälsovårdsbranschen
2. Immobiliseringsbehandling
 - 2.1 Immobilisering
 - 2.2 Funktionell immobilisering
3. Utveckling av yrkesskickligheten

De valfria examensdelarna

4. Informationsteknik
5. Självständig yrkesutövning

Kapitel 3

KRAVEN PÅ YRKESSKICKLIGHET I SPECIALYRKESEXAMEN FÖR GIPSNINGSMÄSTARE OCH GRUNDERNA FÖR BEDÖMNINGEN

A. DE OBLIGATORISKA EXAMENSDELARNA

1 § Kännedom om servicesystemet inom social- och hälsovårdsbranschen

a) Krav på yrkesskicklighet	b) Mål och kriterier för bedömningen
Examinanden skall kunna beskriva och följa de etiska principerna inom social- och hälsovårdsbranschen.	Att iaktta de etiska principerna inom social- och hälsovårdsbranschen: <ul style="list-style-type: none">• känner till de etiska rekommendationerna utfärdade av ETENE (Riksomfattande etiska delegationen inom hälso- och sjukvården)• känner till de etiska principer som skall iakttas i yrken inom social- och hälsovårdsbranschen• förstår de etiska principernas betydelse i det arbete som den som avlagt specialyrkesexamen för gipsningsmästare utför• följer de etiska reglerna och principerna• förstår betydelsen av klientrelationer inom social- och hälsovården
Examinanden skall följa de författningar som berör yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården.	Att känna till och iaktta de skyldigheter som yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården har enligt: <ul style="list-style-type: none">• lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården (559/1994), kap. 3, 15-21 §

	<ul style="list-style-type: none"> • lagen om patientens ställning och rättigheter (785/1992)
Examinanden skall kunna beskriva och följa de standarder som NOBAB i Finland ry (Nordisk standard för barn och unga på sjukhus) ställt upp för vård av barn på sjukhus.	<p>Att iaktta NOBAB i Finland ry:s standarder för vård av barn på sjukhus:</p> <ul style="list-style-type: none"> • känner till standarderna • iakttar standarderna
Examinanden skall känna till social- och hälsovårdens samarbets- och sakkunnignätverk samt använda det som stöd i sitt eget arbete.	<p>Att känna till social- och hälsovårdens samarbets- och sakkunnignätverk:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan beskriva sakkunnignätverket inom det egna arbetsområdet i fråga om: <ul style="list-style-type: none"> – medicin – fysioterapi – ergoterapi – fotterapi – hemsjukvård och hemservice – socialt arbete – sakkunniga som behövs från övriga områden • kan på ett realistiskt sätt beskriva det samarbete och den konsultation som behövs
Examinanden skall kunna samarbeta med personalen inom social- och hälsovården och vara lyhörd för klienten/patienten.	<p>Att samarbeta med yrkesutbildade personer inom social- och hälsovården:</p> <ul style="list-style-type: none"> • identifierar uppgiftsbeskrivningarna för de yrkesutbildade personer inom social- och hälsovården som är viktiga med tanke på immobiliseringsbehandling • kan vid behov samarbeta med de yrkesutbildade personer som deltar i klientens/ • patientens vård- och rehabiliteringsprocess (med patientens samtycke) • kan vid behov konsultera yrkesutbildade personer inom social- och hälsovården
Examinanden skall vid behov kunna hänvisa klienten/patienten till en sakkunnig inom det område han eller hon behöver.	<p>Att handleda klienten/patienten:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan vid behov hänvisa patienten till den behandlande läkarens eller annan sakkunnigs mottagning • kan handleda klienten/patienten på ett begripligt och sakligt sätt

<p>Examinanden skall känna till lagstiftningen inom social- och hälsovården för att förstå arbetsområdet för immobiliseringsbehandling i relation till andra aktörer inom området.</p>	<p>Att känna till det centrala innehållet i lagstiftningen om social- och hälsovård</p> <ul style="list-style-type: none"> • känner till det centrala innehållet i följande lagar och förordningar i förhållande till aktörerna: <ul style="list-style-type: none"> – sjukförsäkringslagen (364/1963), 4 § och sjukförsäkringsförordningen (473/1963), 6 § – lagen om rehabiliteringssamarbete (604/1991), 1, 2, 5, 6 och 10 § – lagen om rehabilitering som ordnas av folkpensionsanstalten (610/1991), 1, 2, 3 och 4 § – förordningen om rehabilitering som ordnas av folkpensionsanstalten (1161/1991), 1, 3, 7 och 8 § – lagen om rehabilitering som ersätts enligt lagen om olycksfallsförsäkring (625/1991), 1, 2, 3, 4, 6, 7 och 11 § – lagen om rehabilitering som ersätts enligt trafikförsäkringslagen (626/1991), 1, 2, 3, 5, 7 och 11 § – förordningen om medicinsk rehabilitering (1015/1991), 1, 2, 3 och 5 § – lagen (1505/1994) och förordningen (1506/1994) om produkter och utrustning för hälso- och sjukvård
<p>Examinanden skall kunna gestalta rehabiliteringsprocessen som en helhet, där de sakkunniga byts utgående från klientens behov av rehabilitering.</p>	<p>Att känna till rehabiliteringsprocessen som helhet:</p> <ul style="list-style-type: none"> • känner till följande delområden inom rehabilitering: <ul style="list-style-type: none"> – yrkesinriktad rehabilitering – medicinsk rehabilitering – pedagogisk rehabilitering – social rehabilitering • känner till hur den klientcentrerade rehabiliteringen framskrider: <ul style="list-style-type: none"> – bedömning av behovet av rehabilitering – mål och metoder för rehabiliteringsplanen – genomförande av rehabiliteringsplanen – utvärdering av rehabiliteringen tillsammans med klienten/patienten – planering av fortsatta åtgärder

<p>Examinanden skall känna till de möjligheter som servicesystemet erbjuder en patient som är i behov av immobiliseringsbehandling.</p>	<p>Att känna till servicesystemet ur den patients synvinkel som är i behov av immobiliseringsbehandling:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan beskriva servicesystemets funktion ur immobiliseringsbehandlingens synvinkel • identifierar de utmaningar och utvecklingsområden som servicesystemet har med tanke på immobiliseringsbehandling
<p>Examinanden skall kunna observera det behov av hjälpmedel som hans eller hennes klient/patient har och vid behov kunna handleda klienten/patienten i användningen av hjälpmedel.</p>	<p>Kan identifiera behovet av hjälpmedel och handleda i fråga om användningen av hjälpmedel:</p> <ul style="list-style-type: none"> • känner till tillgången till hjälpmedelstjänster utgående från lagar och förordningar <ul style="list-style-type: none"> – ordnande av hjälpmedelsservice enligt folkhälsolagen (66/1972), 14 § – lagen om service och stöd på grund av handikapp (380/1987), 9 § – förordningen om service och stöd på grund av handikapp (759/1987), 17 § – lagen om rehabilitering som ersätts enligt lagen om olycksfallsförsäkring (625/1991), 6 § – lagen om rehabilitering som ersätts enligt trafikförsäkringslagen (626/1991), 6 § – hjälpmedelstjänster som ordnas med stöd av lagen om specialiserad sjukvård (1062/1989), 1 § och 6 § – förordningen om rehabilitering som ordnas av folkpensionsanstalten (1161/1991), 2 § – förordningen om medicinsk rehabilitering (1015/1991), 4 § • känner till de hjälpmedelstjänster som kommunen, centralsjukhusdistriktet och privata serviceproducenter tillhandahåller på arbetsorten • observerar behovet av hjälpmedel: <ul style="list-style-type: none"> – gånghjälpmedel – hjälpmedel för utförandet av de dagliga sysslorna – hjälpmedel i anslutning till arbetet • kan hänvisa klienten/patienten till en sakkunnig som kan ta ställning till hjälpmedlet

c) Sätten att påvisa yrkesskicklighet

Yrkesprovet för examensdelen Kännedom om servicesystemet inom social- och hälsovårdsbranschen skall bedömas utgående från examinandens kännedom om servicesystemet inom det egna arbetsområdet. Examinanden sätter sig in i det nivåstrukturerade servicesystemet (primärvård och specialiserad sjukvård) i synnerhet ur den synvinkeln att en patient är i behov av immobiliseringsbehandling och framställer en utredning om detta.

Som stoff för bedömningen används en skriftlig utredning som examinanden utarbetat om arrangemangen för immobiliseringsvård inom arbetsområdet. De krav på yrkesskicklighet som gäller arbetsgemenskapen bedöms i autentiska arbetssituationer.

Bedömningen inriktas på arbete enligt kraven på yrkesskicklighet och på skriftliga utredningar som examinanden utarbetat. I bedömningen beaktas också examinandens självvärdering. De bedömda prestationerna skall dokumenteras och examinanden skall ges respons omedelbart efter bedömningen.

Vid bedömning av yrkesprov anlitas en sjukvårdslärare/magister i hälsovetenskaper eller motsvarande och en av Rättsskyddscentralen för hälsovården registrerad yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården med specialyrkesexamen för gipsningsmästare (under övergångsperioden en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården med minst fem års erfarenhet av immobiliseringsbehandling). Dessutom anlitas vid behov en sakkunnig som ansvarar för hälso- och sjukvården inom det område som utredningen berör (överskötare eller överläkare). Representanten för den examensarrangör som svarar för yrkesprovet skall vara examensmästare (fristående examina).

2 § Immobiliseringsbehandling

2.1. Immobilisering

Immobilisering av patienten (vid behandling av skada, sjukdom och/eller postoperativt tillstånd) omfattar sängläge, sträckbehandlingar och immobiliseringsförband, med vilket avses ett anatomiskt format och bundet stöd som begränsar rörligheten i vävnaderna och leden (lederna) på ett sätt som främjar tillfrisknandet.

2.1.1 Behandling av vuxenpatienter

a) Krav på yrkesskicklighet	b) Mål och kriterier för bedömningen
Examinanden skall klara av att möta patienter med olika kulturbakgrund på ett individuellt och tryggt sätt, med beaktande av helheten.	Att möta en vuxen patient: <ul style="list-style-type: none">• kan ta emot patienten och hans eller hennes följeslagare vänligt och lugnt• kan presentera sin egen roll och uppgift Att observera och beakta patienternas varierande kulturella och religiösa bakgrund samt ge akt på praktiska arrangemang i vårdsituationen: <ul style="list-style-type: none">• kan identifiera observationsobjekt (ålder, kön, klädsel, smycken, följeslagare)• kan identifiera de faktorer som han eller hon observerat och motivera de slutsatser

	<p>som han eller hon dragit på basis av dem</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan vägleda och informera patientens anhöriga • kan på ett professionellt sätt ta upp omständigheter som patienten upplever som intima eller viktiga • kan ordna det patienten önskar i mån av möjlighet • kan ge akt på patientens godkännande
Examinanden skall klara av att möta mentalvårdspatienter.	<p>Att möta en mentalvårdspatient:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan ta emot patienten vänligt och lugnt • kan beakta patientens specialbehov
Examinanden skall klara av att möta berusade eller våldsamma patienter på ett professionellt sätt.	<p>Att möta en berusad eller våldsam patient:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan uppföra sig professionellt och så att patienten blir lugn • behärskar sina egna känslor • kan beakta trygghetsfaktorerna
Examinanden skall kunna göra observationer vid mötet med en patient som kommer för immobiliseringsbehandling.	<p>Att behärska och tillämpa grundläggande kunskaper vid ett möte där immobiliseringsbehandling behövs:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan identifiera patientens anatomiska och fysiologiska särdrag, beakta dessa och motivera de val han eller hon gör utgående från dessa • kan observera och på ett professionellt sätt beakta <ul style="list-style-type: none"> – patientens kognitiva och fysiska utvecklingsnivå – patientens beteende – fysisk aktivitet
Examinanden skall behärska de lättfattliga begrepp som används vid immobiliseringsbehandling och klara av att kommunicera med patienten på ett begripligt och patientcentrerat sätt.	<p>Att klara av en interaktionssituation med patienten:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan på goda grunder välja ett talspråk/lätförståeligt språk utgående från patienten • kan lyssna till patienten och på ett professionellt sätt fästa uppmärksamhet vid det patienten framför • kan handla så att patienten blir intresserad och aktiveras i fråga om de omständigheter som berör den egna vården (bl.a. patientens preciserade frågor) • kan handla förtroendeingivande

	<ul style="list-style-type: none"> • kan observera de faktorer som stör interaktionen och minimera dessa <ul style="list-style-type: none"> – störande faktorer i miljön (buller, följeslagare, integritetsskydd) – störande faktorer hos patienten (grundbehov) – störande faktorer hos vårdpersonalen (brådska, uppförande) • kan handleda patienten så att han eller hon kan koncentrera sig på den aktuella åtgärden
<p>Examinanden skall behärska de begrepp som används vid immobiliserings-behandling och klara av professionell interaktion med olika sakkunniggrupper med hjälp av fackterminologi.</p>	<p>Att klara av en interaktionssituation med läkare/ortoped/fysioterapeut:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan obehindrat använda begrepp och terminologi som används inom medicin • kan obehindrat använda begrepp och terminologi som används inom psykologi • kan på ett smidigt sätt fungera i det professionella samarbetet <p>Att klara av en interaktionssituation med socialarbetare och hemservice- och hemvårdspersonal:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan obehindrat använda begrepp i anslutning till patientens möjligheter att klara sig socialt • kan på ett professionellt sätt samarbeta med egenvårdaren och närståendevårdaren
<p>Examinanden skall behärska utvärdering av professionell interaktion.</p>	<p>Att utvärdera professionell interaktion:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan på ett realistiskt sätt utvärdera den egna interaktionen
<p>Examinanden skall klara av att samla in de förhandsuppgifter om patienten som behövs vid immobiliseringsbehandling.</p>	<p>Att dra nytta av olika informationskällor:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan klarlägga patientens förhandsuppgifter på basis av journalhandlingar eller IT-baserade datasystem • kan göra sig förtrogen med de riktlinjer för vården som den behandlande läkaren fastställt eller beakta de riktlinjer som fastställts vid vårddiskussioner • kan tillgodogöra sig röntgenbilder eller radiologens utlåtanden • klarar av att intervjua patienten, anhöriga/följeslagare och egenvårdare eller närståendevårdare och beakta: <ul style="list-style-type: none"> – patientens fysiska kondition – patientens samarbetsförmåga

	<ul style="list-style-type: none"> – hur motiverad patienten är för vård och hur positivt han eller hon förhåller sig till vården (t.ex. rädsla, misstro) – patientens orientering i förhållande till mål och medel för immobiliseringsbehandlingen – patientens självbestämmanderätt – önskemål som patienten och anhöriga har i anslutning till vården – patientens livssituation och kontroll av den som en variabel som påverkar vården <ul style="list-style-type: none"> • kan undersöka den kroppsdel hos patienten som är i behov av immobiliseringsbehandling och beakta <ul style="list-style-type: none"> – hygien, hudens kondition och eventuella specialbehov till följd av grundsjukdomar – sår och andra hudskador – vätskebalansen och förändringar till följd av vävnadsskador och andra faktorer – smärtans kvantitet och kvalitet
<p>Examinanden skall klara av att göra upp en sådan vårdplan för patienten som behövs för immobiliseringsbehandling.</p>	<p>Att analysera uppgifter från olika informationskällor och tillämpa syntesen då patientens vårdplan görs upp:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan beakta förverkligandet av behövlig immobiliseringsbehandling <ul style="list-style-type: none"> – ur medicinsk synvinkel – med tanke på patientens livssituation • kan tillämpa kunskap <p>Att planera arbetsordningen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan granska gipsningsalens/behandlingsrummets materialtekniska beredskap • kan göra upp en plan för tidsdisponering och relatera den till organisationens övriga verksamhet så att organisationen anlitas på ett ändamålsenligt och ekonomiskt sätt • kan ange den tid som arbetsgruppen och gruppmedlemmarna behöver • kan beakta behövliga kanaler för konsultation • kan fästa uppmärksamhet vid patientens medicinering och observation av patienten

	<p>Att planera fortsatt vård:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan bedöma behovet av fortsatt vård under vårdprocessen • kan vid planering av patientens fortsatta vård kontrollera och beakta <ul style="list-style-type: none"> – den vårdmässiga och materialtekniska beredskapen på platsen för fortsatt vård – omständigheter utgående från patientens livssituation (i synnerhet hög ålder)
<p>Examinanden skall behärska de olika verksamhetsmiljöer som behövs vid patientens immobiliseringsbehandling.</p>	<p>Att gestalta olika verksamhetsmiljöer och deras funktioner samt att handla aktivt och ändamålsenligt vid vård av patienten:</p> <p>Poliklinik:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan upprätthålla den tekniska beredskapen i gipsningsalen/behandlingsrummet och göra kompletterande beställningar • kan som medlem av vårdgruppen och sakkunnig i fråga om immobiliseringsbehandling ta emot, vårda och på ett tryggt sätt skriva ut patienten • kan arbeta självständigt <p>Ortopedisk eller traumatologisk bäddavdelning:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan upprätthålla verksamhetsberedskapen i fråga om immobiliseringsbehandling på bäddavdelningen och göra kompletterande beställningar • kan som medlem av vårdgruppen och sakkunnig i fråga om immobiliseringsbehandling ta emot, vårda och på ett tryggt sätt skriva ut patienten <p>Operationssal:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan upprätthålla den tekniska beredskapen i operationssalen, bl.a. följande: sträck och sträckbord, hand- och benstöd, bord, ställningar, belysning, apparatur och behövliga instrument, och kan göra kompletterande beställningar • kan ta emot patienten, förflytta patienten och assistera vid anestesi • kan placera patienten i operationslägen • kan förbereda och utföra tappning av blod

Examinanden skall behärska handledning av patienten i vårdens olika faser med beaktande av helheten.

Att handleda patienten i anslutning till planerad åtgärd:

- kan handleda patienten och anhöriga i hur vårdprocessen framskrider i huvuddrag
- kan vid handledningen beakta patientens smärta och behov av medicinering
- kan handleda patienten så att han eller hon kan samarbeta i samband med åtgärden (ställningar)
- kan beakta anhöriga som eventuella assistenter
- kan handleda patienten i frågor i anslutning till skyddande
- kan handla så att patientens och de anhörigas ovetskap avhjälps och rädslor/spänning lindras

Att handleda patienten under åtgärden:

- behärskar handledning av patienten utgående från behov
 - handledning för att patienten skall slappna av
 - handledning för att patienten skall inta behövliga lägen
 - handledning för att patientens skall uttrycka sina förnimmelser, t.ex. hur patienten reagerar på läkemedel
- behärskar den handledning som åtgärden föreskriver
 - handledning som krävs under olika arbetsmoment
 - handledning i anslutning till användning av apparatur av olika slag
 - annan handledning som behövs i anslutning till åtgärden och material (t.ex. strålskydd)
- behärskar handledning som utgår från de anhörigas behov eller genom att ta till vara de anhörigas resurser
 - handledning av de anhöriga för att de skall fungera som medhjälpare under olika arbetsmoment
 - att besvara de anhörigas frågor och lindra den situationsspecifika ovetskapen

Att på ett övergripande sätt kunna handleda den patient som skrivs ut och hans eller hennes anhöriga

- kan handleda i
 - omständigheter som beror på de material som använts för immobilisering
 - begränsad användning av extremiteten och gradvis belastning samt användning av hjälpmedel
 - situationsspecifik hygien
 - uppföljning och lindring av smärta
 - observation av blodcirkulationen i extremiteten, uppkomst av svullnad och behandling av den
 - egenvård av hudskador eller sår
 - rehabilitering i anslutning till olika vårdfaser och vid behov hänvisa till fysioterapeut eller läkarmottagning
- kan klarlägga den sociala situationen och handleda i frågor i anslutning till den (t.ex. hur den som bor ensam skall klara sig, skolresor)
- kan handleda patienten i att hitta lösningar i potentiella problemsituationer och stöda patienten i att klara sig på egen hand och självständigt
- kan handleda i frågor som gäller patientens fortsatta vård
 - plats för fortsatt vård, tidsbeställning
- kan handleda i användning av uppgifter om vart eller vem man kan vända sig till (plats för fortsatt vård och jour)
- kan handleda i hur skriftligt material används (poliklinikkort, skriftliga anvisningar för hemvård)

Att som sakkunnig handleda patienten i fråga om fortsatt vård:

- kan svara för att journalhandlingarna överförs till den plats patienten flyttas till för fortsatt vård
 - elektronisk dataöverföring (se informationsteknologi)
 - patienten får sin epikris
- kan aktivera behövliga kanaler för konsultation

	<ul style="list-style-type: none"> • kan betona väsentliga vårdanvisningar med beaktande av patientens behov i förhållande till den beredskap som finns på den plats dit patienten flyttas för fortsatt vård • kan bedöma behovet av fortsatt vård under vårdprocessen <p>Att bedöma handledningen av patienten:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan på ett övergripande och realistiskt sätt utvärdera den handledning som givits
<p>Examinanden skall behärska patientens hud- och sårvård samt handledning i fråga om dessa.</p>	<p>Att sköta välbefinnandet i fråga om patientens hud:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan observera och identifiera frisk hud, avvikelser och fästa uppmärksamhet vid <ul style="list-style-type: none"> – hudsjukdomar – hud som av olika orsaker är i sämre skick • kan rengöra och vårda frisk hud <ul style="list-style-type: none"> – hudtvättning – skydd av huden med olja/salva <p>Att klara av patientens sårvård:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan aseptiskt rengöra och skydda hudskador och sår • känner igen ett infekterat sår och behärskar de åtgärder som såret föranleder <ul style="list-style-type: none"> – att konsultera läkare – att ta bakteriecodling – att ordna blodprovstagning – att mekaniskt rengöra, spola och dränera sår – att ordna sårvård i anslutning till immobiliseringsbehandlingen – att handleda patienten i att följa anvisningar för hemvård – att anmäla (sjukhus) infektion • behärskar (assisterade eller självständig) användning av de instrument som behövs vid sårvård <ul style="list-style-type: none"> – instrument för att tillsluta sår – instrument för att ta bort suturer och agraffer • kan hänvisa till kontroll och vård av huden och sår

<p>Examinanden skall behärska patientens anestesilogiska och medicinska vård enligt läkarens anvisningar.</p>	<p>Att behärska patientens anestesilogiska och medicinska vård under tillsyn av handledare som har tillstånd att administrera läkemedel:</p> <ul style="list-style-type: none"> • behärskar olika sätt att tillföra läkemedel • doserar mediciner felfritt • känner igen och kan sköta komplikationer som beror på läkemedel • kan handleda patienten och anhöriga i frågor i anslutning till medicinering <ul style="list-style-type: none"> – medicinering i samband med åtgärd – medicinering för patient som skrivs ut • kan assistera vid kortvarig, generell anestesi, dvs. rusanestesi, och kontrollera hur patienten mår under åtgärden • kan kontrollera hur en patient som får medicin mår
<p>Examinanden skall behärska perifer kanylering och tillförsel av medicin intravenöst under läkarens tillsyn med hänsyn till gränserna för verksamheten.</p>	<p>Att behärska perifer kanylering och tillförsel av läkemedel intravenöst:</p> <p>behärskar</p> <ul style="list-style-type: none"> • perifer kanylering under läkarens tillsyn • inledande av vätskeinfusion under läkarens tillsyn • tillförsel av läkemedel intravenöst under tillsyn av läkare • kontroll och vård av patienten under tillsyn av läkare under den tid läkemedlen verkar • avslutande av patientens vätskeinfusion och borttagning av kanyl
<p>Examinanden skall behärska användningen av den utrustning för calcaneus- och tibiasträck som behövs vid vård av patienten samt kunna assistera läkare i anslutning till användning av övrig utrustning för sträckbehandling vid vård av patienten (bl.a. halobåge, skallsträck).</p>	<p>Att använda calcaneus- eller tibiasträck för patienten:</p> <p>behärskar</p> <ul style="list-style-type: none"> • upprätthållande av den tekniska beredskapen i fråga om utrustning för sträckbehandling • handledning, behövlig medicinering och kontroll av patienten innan sträck anläggs • förberedelse av patienten innan sträck anläggs <ul style="list-style-type: none"> – rengöring och skydd av huden – reservering av bedövningsmedel och utrustning • stöd av patientens ben då läkaren borrar • konstruktion av sträckkälke och placering av foten i sträckbehandling

	<ul style="list-style-type: none"> • kontroll av läget för patienten och den nedre extremitet som är i sträckbehandling <p>Att använda övrig behövlig utrustning för sträckbehandling vid vård av patienten:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan upprätthålla den tekniska beredskapen hos utrustningen för sträckbehandling
Examinanden skall behärska de tekniska egenskaperna hos olika yttre stödanordningar (bl.a. Hoffman, Iliazarov) och kunna justera dem.	<p>Att tekniskt behärska olika yttre stödanordningar och justering av dessa enligt anvisningar av ortoped:</p> <ul style="list-style-type: none"> • känner till stödanordningar och deras justeringsmekanismer • kan under handledning justera patientens stödanordning • kan assistera vid avlägsnande av patientens stödanordning
Examinanden skall behärska användningen av diatermiutrustning.	<p>Att iaktta föreskrifter om elsäkerhet, aseptiskt förfaringssätt och användning av diatermiutrustning:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan kontrollera diatermiutrustningen före användning • kan ombesörja patientens trygghet (t.ex. jordning) • kan fästa uppmärksamhet vid patientens välbefinnande under åtgärden • kan assistera läkaren vid diatermi behandling
Examinanden skall i en vårdsituation kunna klyva ett traditionellt kalkgips och använda och se över utrustning och instrument i anslutning till olika tekniker för att avlägsna gips.	<p>Att behärska klyvning av ett traditionellt kalkgips och olika tekniker för att avlägsna olika slags gips med behövlig utrustning och behövliga instrument samt service av dessa:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan beakta patientens trygghet vid användning av såg, förbandssax och kniv (informera och lugna patienten, märkning av säkra sågnings- och skärningslinjer, val och genomförande av trygg sågnings- och skärningsteknik, användning av behövlig skyddsrem) • kan inta ergonomiska arbetsställningar • kan iaktta arbetarskyddsbestämmelser (bl.a. skydd, elutrustning) • behärskar den regelbundna servicen av gipssågen (t.ex. rengöring, byte av sågblad och dammpåse) • behärskar den regelbundna servicen av

	<p>klyvningskniven och skyddsremmen</p> <ul style="list-style-type: none"> • behärskar den regelbundna servicen av förbandssaxen
<p>Examinanden skall behärska olika material som används vid immobiliseringsförband och det kompletterande material som behövs för vård av patienten samt tekniker för hantering av dessa.</p>	<p>Att känna till och på ett kompetent sätt använda förbandsmaterial vid immobilisering:</p> <ul style="list-style-type: none"> • lägger fem välgjorda immobiliseringsförband av vart och ett av följande material: <ol style="list-style-type: none"> 1. traditionell gips, dvs. kalkgips 2. glasfibergips 3. plastgips 4. halvstyvt gips 5. något termoplastiskt material • kan tillämpa olika vätningstekniker för syntetiska (2-4) material: • kan tillämpa polstringstekniker för ovan nämnda material <ol style="list-style-type: none"> 1. strumppolstring 2. foampolstring 3. filt-polstring 4. gipsvaddspolstring <p>Att känna till och på ett kompetent sätt använda olika fixerings- och förbandsmaterial:</p> <ul style="list-style-type: none"> • klarar av att stöda tre immobiliseringsförband med vart och ett av följande material: <ol style="list-style-type: none"> 1. band och knäppen 2. limkardborrband 3. halvstyvt gips 4. självfästande förband 5. elastiska förband
<p>Examinanden skall behärska vård av patient med underbensfraktur och assistera vid reposition.</p>	<p>Att vårda en patient med underbensfraktur och assistera vid reposition:</p> <p>behärskar följande:</p> <ul style="list-style-type: none"> • handledning och förberedelse av patienten • genomförande av patientens anestesi, tillförsel av läkemedel och uppföljning • förberedelse av ortopediskt sträckbord/ legset-metoden • reservering av behövlig utrustning, instrument och material • organisering av behövlig arbetsgrupp och fastställande av uppgifter (anestesiskötare, genomlysningsapparat, de som håller i, gipsare, assistenter)

	<ul style="list-style-type: none"> • stöd av den brutna extremiteten under behandlingen • vård av patientens hud och behandling av eventuella sår • strumpa och polstring som sätts på och formas • assistens vid reposition av ben och att hålla ställningarna på plats • användning av genomlysningsapparat • gipsning med etapp teknik och assistens i samband med den samt beaktande av följande medicinska faktorer: <ul style="list-style-type: none"> – anatomiska gränser för gipset – gipssets stödkonstruktioner och stabilitet – ledernas vinklar • klyvning av gipset vid behov • korrigerande av felställning genom kilning • anordnande av röntgenkontroll • handledning av patient som skrivs ut eller skall intas på avdelning -> se handledning s. 18
<p>Examinanden skall klara av att assistera vid reposition av luxerad armbåge och immobilisering som åtgärd.</p>	<p>Att vårda en patient som behöver kortvarig anestesi och att assistera vid reposition av luxerad armbåge: behärskar följande:</p> <ul style="list-style-type: none"> • handledning och förberedelse av patient • stöd av luxerad armbåge • genomförande av patientens anestesi, tillförsel av läkemedel och uppföljning • assistens vid reposition • rengöring och vård av patientens hud och eventuella sår • läggande av immobiliseringsförband på reponerad armbåge <ul style="list-style-type: none"> – anatomiska gränser för gipset – gipssets stödkonstruktioner och hållbarhet – ledernas vinklar • handledning av patient som skrivs ut -> se s. 18
<p>Examinanden skall klara av att assistera vid reposition av patientens radiustypfraktur eller alternativt Smiths fraktur och anlägga immobiliseringsförband som åtgärd.</p>	<p>Att vårda en patient och assistera vid reposition av handled: behärskar följande:</p> <ul style="list-style-type: none"> • handledning och förberedelse av patient

	<ul style="list-style-type: none"> • tillförsel av läkemedel och uppföljning • assistens vid reposition, dvs. fungera som den drar emot • rengöring och vård av patientens hud och eventuella sår • anläggande av immobiliseringsförband för att bibehålla retentionsställningen <ul style="list-style-type: none"> – anatomiska gränser för gipset – gipsets stödkonstruktioner och hållbarhet – ledernas vinklar – anatomiskt och stödjande förband • anordnande av kontrollröntgen • handledning av patient som skrivs ut, se s. 18
<p>Examinanden skall klara av att assistera vid reposition av patientens frakturer i metakarpalbenen och/eller självständigt anlägga immobiliseringsförband som åtgärd.</p>	<p>Att vårda en patient med frakturer på metakarpalbenen och vid behov assistera vid reposition: behärskar följande:</p> <ul style="list-style-type: none"> • handledning och förberedelse av patient • tillförsel av läkemedel och uppföljning • vid behov assistens vid reposition • läggande av immobiliseringsförband <ul style="list-style-type: none"> – gipsets anatomiska gränser – gipsets stödkonstruktioner och hållbarhet – ledernas vinklar – anatomiskt och stödjande förband • handledning av patient som skrivs ut, se s. 18
<p>Examinanden skall klara av att assistera vid reposition av luxationer och frakturer i fingrar och vid behov anlägga immobiliseringsförband som åtgärd.</p>	<p>Att vårda en patient och assistera vid reposition av fingrar: behärskar följande:</p> <ul style="list-style-type: none"> • handledning och förberedelse av patient • tillförsel av läkemedel och uppföljning • vid behov assistens vid reposition • rengöring och vård av patientens hud och eventuella sår • anläggande av immobiliseringsförband <ul style="list-style-type: none"> – anatomiska gränser för gipset – gipsets stödkonstruktioner och hållbarhet – ledernas vinklar – anatomiskt och stödjande förband • handledning av patient som skrivs ut, se s. 18

<p>Examinanden skall behärska immobiliseringsbehandlingen vid följande frakturer med god ställning och självständigt klara av åtgärden:</p> <ul style="list-style-type: none"> – scafoideumfraktur – frakturer vid vristområdet – underarmsfrakturer – frakturer i handledsområdet – frakturer på den distala tredjedelen av armbågen och överarmen – frakturer på underbens- och knäområdet – mc-frakturer – olika finger- och tumfrakturer – fotblads- och tåfrakturer 	<p>Att vårda patienten självständigt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan självständigt vårda patienten vid sex olika frakturer enligt ovan nämnda kriterier • kan handleda patienten i användningen av hjälpmedel • kan vid behov anlägga armstödsförband och handleda i användningen • klarar av att handleda en patient som skrivs ut se s.18
<p>Examinanden skall klara av att göra en öppning i ett helgips, dvs. ett gipsfönster.</p>	<p>Att göra en öppning: behärskar följande:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan handleda patienten, avhjälpa ovetskap och lindra rädslor • kan ange det hudområde som skall vårdas eller kontrolleras • kan genom mätning ange var öppningen skall göras • kan bearbeta traditionell kalkgips eller glasfibergips med såg • kan bearbeta plastgips eller halvstyvt gips med mattniv • avlägsnande av polstring, vändning av strumpa och finputsning av kanterna • skydd av öppningen eller alternativt tillverkning av gångjärnsmodell
<p>Examinanden skall kunna utvärdera vårdprocessen.</p>	<p>Att utvärdera vårdprocessen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan utvärdera de olika faserna i den vårdprocess som ägt rum: precisering av behov, planering, genomförande och utvärdering • kan på ett realistiskt och övergripande sätt utvärdera den egna verksamheten under vårdprocessens olika faser • kan tillgodogöra sig respons från patienter och anhöriga samt andra sakkunniga
<p>Examinanden skall behärska modern dokumentering i journalhandlingarna av vården av patienten och uppföljningen i samband med en åtgärd samt den handledning som givits.</p>	<p>Att på ett tidsenligt sätt dokumentera data om vård och uppföljning samt handledning:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan på ett korrekt sätt dokumentera data om patientens vård och uppföljning samt

	<p>handledning på blanketter i pappersversion</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan på ett korrekt sätt dokumentera data om patientens vård och uppföljning samt handledning i en elektronisk fil • kan digitalt fotografera patientens kliniska status (t.ex. sår, felställningar) eller vårdens uttrycksformer (t.ex. gips) samt foga datan till en elektronisk fil (se närmare informationsteknologi)
<p>Examinanden skall behärska bestämmelser och rekommendationer i anslutning till arbetssäkerhet samt faktorer i anslutning till verksamhetsmiljön.</p>	<p>Arbetssäkerhet:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan bedöma och beakta arbetssäkerhetsrisker • kan på ett tillbörligt sätt använda hörsel-, ögon- och andningsskydd • kan använda sug vid sågning av gips • kan öppna kalkgipsförpackningar med sträckta armar över ett kärl som är avsett för avfall • kan hålla golvytan torr och fri från skräp • kan kontrollera elektrisk utrustning (t.ex. om ledningarna är felfria) och hjälpmedel (att konstruktionerna är hela och rena) innan de används vid vården av patienten • kan beakta säkerhetsaspekterna vid vård av aggressiva patienter • kan beakta säkerhetsaspekterna vid vård av smittbärande patienter
<p>Examinanden skall behärska rekommendationer i anslutning till arbetsergonomi.</p>	<p>Arbetsergonomi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan lyfta och förflytta patient på ett ergonomiskt sätt • kan beakta arbetsställningar <ul style="list-style-type: none"> – att sitta med rak rygg – att undvika sträck- och vridrörelser med kroppen • kan vinnlägga sig om ergonomin i arbetsmiljön

2.1.2. Behandling av barnpatienter

a) Krav på yrkesskicklighet	b) Mål och kriterier för bedömningen
<p>Examinanden skall kunna möta barnpatienter och deras familjer med olika kulturbakgrund på ett individuellt och tryggt sätt, med beaktande av helheten.</p>	<p>Att möta en barnpatient och hans eller hennes familj:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan ta emot en barnpatient och hans eller hennes familj vänligt och lugnt

	<ul style="list-style-type: none"> • kan lära känna barnpatienten och hans eller hennes familj • kan presentera sin egen roll och uppgift <p>Att observera och beakta den varierande kulturella och religiösa bakgrunden för barnpatienter samt praktiska arrangemang i vårdsituationen: Se vuxna s. 13</p>
Examinanden skall kunna göra observationer vid mötet med den barnpatient som kommer för immobiliseringsbehandling.	<p>Att behärska och tillämpa grundläggande kunskaper vid ett möte där immobiliseringsbehandling behövs:</p> <ul style="list-style-type: none"> • identifierar barnpatientens anatomiska och fysiologiska särdrag, kan beakta dessa och motivera de val som han eller hon gör utgående från dessa • kan observera och på ett professionellt sätt beakta barnpatientens kognitiva och fysiska utvecklingsnivå • kan observera och beakta barnpatientens mentala hälsa och psykiska balans • kan observera och på ett professionellt sätt beakta barnpatientens beteende • kan observera och på ett professionellt sätt beakta barnpatientens fysiska aktivitet
Examinanden skall behärska lättfattliga begrepp som används vid immobiliseringsbehandling av barnpatienter och klara av att kommunicera begripligt och patientcentrerat med barnpatienter.	<p>Att klara av en interaktionssituation med en barnpatient och hans/hennes familj:</p> <ul style="list-style-type: none"> • se vuxna s. 14 • kan beakta barnpatientens ålder och personliga behov
Examinanden skall behärska de begrepp som används vid immobiliseringsbehandling av barnpatienter och klara av professionell kommunikation med olika sakkunniggrupper med hjälp av fackterminologi.	<p>Att klara av en interaktionssituation med en pediater/fysioterapeut/ergoterapeut.</p> <ul style="list-style-type: none"> • se vuxna s. 15 <p>Att klara av en interaktionssituation med socialarbetare/hemservicepersonal/hemvårdspersonal.</p> <ul style="list-style-type: none"> • se vuxna s. 15
Examinanden skall klara av att samla in de förhandsuppgifter om barnpatienter som behövs vid immobiliseringsbehandling.	<p>Att kunna dra nytta av olika informationskällor:</p> <ul style="list-style-type: none"> • se vuxna s. 15
Examinanden skall behärska bedömning av professionell interaktion i fråga om	<p>Att utvärdera professionell interaktion i fråga om barnpatienter:</p>

barnpatienten.	<ul style="list-style-type: none"> • kan på ett realistiskt sätt utvärdera den egna interaktionen
Examinanden skall kunna göra upp en sådan vårdplan för en barnpatient som behövs vid immobiliseringsbehandling.	<p>Att analysera uppgifter som erhållits från olika informationskällor och att tillämpa syntesen då vårdplanen görs upp för en barnpatient:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan beakta den immobiliseringsbehandling som behövs <ul style="list-style-type: none"> – ur medicinsk synvinkel – med tanke på barnpatientens ålder och utvecklingsstadium (spädbarns- och lekålder, skolelev) – med tanke på barnets familjesituation och mer omsorgsfull tillämpning av kunskapen i delarna ”handledning, åtgärd” <p>Planering av arbetsordning</p> <ul style="list-style-type: none"> • se vuxna s. 16 <p>Att planera fortsatt vård:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan bedöma behovet av fortsatt vård under vårdprocessen. • kan vid planering av barnpatientens fortsatta vård kontrollera och beakta <ul style="list-style-type: none"> – den vårdmässiga och materialtekniska beredskapen på den plats där fortsatt vård ges – barnpatientens utvecklingsstadium och familjesituation
Examinanden skall behärska de olika verksamhetsmiljöer som behövs vid vården av barnpatienter.	<p>Att gestalta olika verksamhetsmiljöer och deras funktioner samt att handla på ett aktivt och ändamålsenligt sätt vid vård av barnpatienter:</p> <p>Poliklinik:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan upprätthålla den tekniska beredskapen i gipsningsalen/behandlingsrummet och göra kompletterande beställningar • kan som medlem av arbetsgruppen och sakkunnig i fråga om immobiliseringsbehandling ta emot, vårda och på ett tryggt sätt skriva ut barnpatienten • kan arbeta självständigt

	<p>Ortopedisk eller traumatologisk bäddavdelning för barn:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan upprätthålla den tekniska beredskapen i fråga om immobiliseringsbehandling på bäddavdelningen och göra kompletterande beställningar • kan som medlem av arbetsgruppen och sakkunnig i fråga om immobiliseringsbehandling ta emot, vårda och på ett tryggt sätt skriva ut barnpatienten <p>Operationssal:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan upprätthålla den tekniska beredskapen i operationssalen, inbegripet bl.a. sträck och sträckbord, hand- och benstöd, bord, ställningar, belysning, apparatur och behövliga instrument samt kan göra kompletterande beställningar • kan ta emot barnpatienten, förflytta honom eller henne och assistera vid anestesi • kan placera barnpatienten i operationslägen • kan förbereda och utföra tappning av blod
<p>Examinanden skall behärska helhetsinriktad handledning av barnpatienten och hans eller hennes familj i vårdens olika faser.</p>	<p>Att handleda barnpatienten i anslutning till en planerad åtgärd:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan handleda barnpatienten och hans eller hennes familj i hur vårdprocessen framskrider i huvuddrag • kan vid handledningen beakta barnpatientens smärta och behov av medicinering • kan handleda barnpatienten så att han eller hon samarbetar i samband med åtgärden (ställningar) • kan beakta anhöriga som eventuella assistenter • kan handleda barnpatienten i frågor i anslutning till skyddande • kan handla så att barnpatientens och de anhörigas ovetskap och rädslor/spänning lindras <p>Att handleda barnpatienten och hans eller hennes familj under åtgärden:</p> <ul style="list-style-type: none"> • behärskar handledning av barnpatienten utgående från behov <ul style="list-style-type: none"> – barnet kan slappna av (trygghetskänsla, lek, sagor) – handledning för att barnet skall inta

	<p>behövliga lägen</p> <ul style="list-style-type: none"> – handledning för att barnet skall berätta om sina förnimmelser, t.ex. hur barnet reagerar på medicineringen, vad som upplevs som skrämmande <ul style="list-style-type: none"> • behärskar den handledning som åtgärden föreskriver <ul style="list-style-type: none"> – handledning som krävs under olika arbetsmoment – handledning i anslutning till användning av apparatur av olika slag – annan behövlig handledning i anslutning till åtgärden och materialet (t.ex. strålskydd) • behärskar handledning som utgår från familjens behov eller syftar till att ta till vara familjens resurser <ul style="list-style-type: none"> – handledning av familjemedlemmarna som medhjälpare under olika arbetsmoment – besvarande av familjemedlemmarnas frågor och lindring av den situations-specifika ovetskapen – vid behov professionellt beaktande av barnets eller familjens speciella problem – samarbete med socialarbetare <p>Att på ett övergripande sätt kunna handleda en barnpatient som skrivs ut och hans eller hennes anhöriga</p> <ul style="list-style-type: none"> • se vuxna s. 18
<p>Examinanden skall behärska åtgärder jämte handledning i anslutning till immobiliseringsbehandling av barnpatienter i samma utsträckning som i fråga om vuxna patienter.</p>	<p>Att ombesörja barnpatientens hudvård. se s. 20</p> <p>Att ombesörja barnpatientens sårvård. se s. 20</p> <p>Att klara av barnpatientens anestesilogiska och medicinska vård under insyn av handledare som har tillstånd att administrera läkemedel. se s.20</p> <p>Att behärska perifer kanylring i fråga om barnpatienter. se s. 21</p>

	<p>Att använda calcaneus- och tibiasträck för barnpatienter. se s. 21</p> <p>Att använda övrig utrustning för sträckbehandling som behövs vid vård av barnpatienter. se s. 21</p> <p>Att tekniskt behärska olika yttre stöd-anordningar som används vid vård av barnpatienter. se s. 21–22</p> <p>Att använda diatermiutrustning. se s. 22</p> <p>Att klyva traditionellt kalkgips hos barnpatienter och behärska olika tekniker för att avlägsna gips med behövlig utrustning och behövliga instrument samt service av dessa. se s. 22</p> <p>Att känna till och på ett kompetent sätt kunna använda förbandsmaterial för immobilisering. se s. 22</p> <p>Att känna till och på ett kompetent sätt kunna använda olika fixerings- och förbandsmaterial. se s. 23</p> <p>Att vårda en barnpatient med underbensfraktur och assistera vid reposition se s. 24</p> <p>Att vårda barnpatienter som behöver korvarig anestesi och assistera vid reposition av luxerad armbåge. se s. 24</p> <p>Att vårda barnpatienter och assistera vid reposition av handled. se s. 24</p>
--	--

	<p>Att vårda barnpatienter och vid behov assistera vid reposition av metakarpalbenen. se s. 25</p> <p>Att vårda barnpatienter och assistera vid reposition av fingrar. se s. 25</p> <p>Att självständigt behärska immobiliseringsbehandling av barnpatienter enligt alternativen. se s. 25</p> <p>Att göra en öppning i ett helgips. se s. 26</p> <p>Att utvärdera barnpatientens vårdprocess. se s. 26</p> <p>Att dokumentera data om vård och uppföljning samt handledning av barnpatienter. se s. 26</p> <p>Arbetssäkerhet. se s. 27</p> <p>Arbetsergonomi. se s. 27</p>
--	---

2.1.3 Behandling av patienter som hör till grupper med specialbehov

Till grupper med specialbehov hänförs här sådana patienter som har en medicinsk sjukdom, skada eller något annat problem som föranleder sådant som särskilt skall beaktas vid planering och genomförande av immobiliseringsbehandling.

a) Krav på yrkesskicklighet	b) Mål och kriterier för bedömningen
<p>Utöver det som tidigare fastställts om immobiliseringsbehandling för vuxen- och barnpatienter skall examinanden behärska immobiliseringsbehandling av sådana patienter som har en smärtsam hudsjukdom eller utbredd infektion i huden (ev. isoleringssituation) på hudområdet på den extremitet som skall immobiliseras.</p>	<p>Att behärska immobiliseringsbehandling jämte handledning av patienter som har ett allvarligt problem i anslutning till hudens kondition:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan ge immobiliseringsbehandling så att de medicinska krav som ställs på den uppnås, dock med beaktande av hud- och sårvård samt uppföljning • kan beakta handledning beroende på specialmaterial och specialkonstruktioner

<p>Utöver det som tidigare fastställts om immobiliseringsbehandling för barnpatienter skall examinanden behärska immobiliseringsbehandling av barnpatienter (eller alternativt prematurer) med medfödd felställning i extremiteten eller en del av den och/eller spastisk led.</p>	<p>Att behärska den kunskapsbas som krävs i speciella situationer och vid immobiliseringsbehandling av barnpatienter med medfödd felställning i extremiteten eller en del av den och/eller spastisk led:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan identifiera barnpatientens anatomiska och fysiologiska särdrag, beakta dem och motivera de val som görs på basis av dem • kan se till att barnpatientens välbefinnande ombesörjs • kan välja och hantera material som lämpar sig för situationen
<p>Utöver det som tidigare fastställts om immobiliseringsbehandling för barnpatienter skall examinanden behärska immobiliseringsbehandling av sådana patienter som sannolikt inte (på grund av minneslöshet, begränsad förmåga att förstå) kommer att följa den handledning som ges när han eller hon skrivs ut.</p>	<p>Att behärska immobiliseringsbehandling av patienter som sannolikt inte kommer att följa den handledning som ges:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan observera patientens särskilda behov • kan bedöma och dokumentera den komplikationsrisk som föranleds av patientens särskilda behov • kan lägga ett säkert och hållbart immobiliseringsförband, ge, dokumentera och utvärdera även övrig vård

c) Sätten att påvisa yrkesskicklighet

Yrkesskickligheten vid immobiliseringsbehandling bedöms i autentiska arbetssituationer. Som miljö för yrkesprov beträffande vuxna patienter används den specialiserade sjukvårdens verksamhetsmiljöer (poliklinik, bäddavdelning och operationssal) och i tillämpliga delar primärvårdens verksamhetsmiljöer (poliklinik). Som miljö för yrkesprov beträffande barnpatienter används sjukhus på åtminstone centralsjukhusnivå med mottagnings- och bäddavdelningsverksamhet speciellt för barnpatienter.

Yrkesprov avläggs för immobiliseringsbehandling av sammanlagt tjugo (20) patienter, av vilka åtminstone fem (5) är barnpatienter. Yrkesprov för immobiliseringsbehandling av barnpatienter skall omfatta en (1) patient som är i behov av gipsning av höfter och nedre extremiteter och en (1) patient som behöver gipsning av klumpfot. Dessutom skall yrkesprov avläggas för immobiliseringsbehandling av övre extremiteter hos åtminstone tio (10) patienter och nedre extremiteter hos tio (10) patienter enligt bedömningskriterierna (olika skador, immobiliseringsmaterial, polstrings- och förbandsteknik).

Yrkesskickligheten vid immobiliseringsbehandling bedöms i arbets- och interaktionssituationer, genom självvärdering, på basis av muntliga motiveringar av val och handlingar och vid behov genom en skriftlig uppgift som stödjer yrkesprovet. Bedömningen inriktas på patientarbete i enlighet med kraven på yrkesskicklighet och processartat utförande av detta med hänsyn till förutsättningarna i verksamhetsmiljön. Om examinandens verksamhet är avsevärt bristfällig eller felaktig eller om patientens säkerhet äventyras skall provet avslutas. Vid yrkesprovet beaktas examinandens skriftliga plan för arbetsprocessen och självvärdering.

De iakttagelser och beslut som baserar sig på bedömningen skall antecknas och meddelas examinanden omedelbart efter bedömningen.

I bedömningen av denna examensdel anlitas en sjukvårdslärare, en magister i hälso-

vetenskaper eller motsvarande och en av Rättsskyddscentralen för hälsovården registrerad yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården med specialyrkesexamen för gipsningsmästare (under övergångsperioden en sakkunnig inom hälso- och sjukvården med minst fem års erfarenhet av immobiliseringsbehandling). Dessutom anlitas till behövliga delar den läkare som svarar för patientens medicinska vård. Företrädaren för den examensarrangör som svarar för yrkesprovet skall vara examensmästare.

2.2 Funktionell immobilisering

Med funktionellt immobiliseringsförband för patienten (vid behandling av skada, sjukdom och/eller postoperativt tillstånd) avses ett anatomiskt format och/eller bundet stöd som sätts på extremiteten för att begränsa vävnadsrörelserna och möjliggöra sådana rörelser i leden (lederna) som främjar tillfrisknande.

2.2.1 Ortoser för vuxen- och barnpatienter

a) Krav på yrkesskicklighet	b) Mål och kriterier för bedömningen
<p>Utöver det som tidigare fastställts om immobiliseringsbehandling för vuxen- och barnpatienter skall examinanden behärska tillverkning av ortos som hör till patientens immobiliseringsbehandling och handledning i dess användning.</p>	<p>Att behärska den baskunskap som behövs för vård av patient med ortos och tillämpning av baskunskaperna vid tillverkning av ortos:</p> <ul style="list-style-type: none"> • sätter sig in i ortopedens riktlinjer för vården • gestaltar patientens anatomi och gör upp en arbetsplan • kan handleda patienten inför åtgärden enligt tidigare nämnda kriterier <p>Att välja olika ortos- och tilläggsmaterial samt att använda dem på ett säkert och ändamålsenligt sätt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan använda de syntetiska förbandsmaterial för immobilisering som nämnts tidigare • kan använda åtminstone två olika termoplastiska material • kan använda polstringsteknik för olika typer av ortosmaterial <p>Att känna till fixerings- och förbandsmaterial och kunna använda dem på ett ändamålsenligt sätt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan använda band och knäppen • kan använda limkardborrband • kan använda självhäftande förband

	<p>Att använda apparatur och instrument som behövs vid hantering av termoplastiska material:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan använda och sköta servicen av apparat för vattenbad • kan använda och sköta servicen av varmluftsfläkt • kan använda och sköta servicen av skruvbänkar, borrar, mattknivar och övriga verkstadsinstrument <p>Att tillverka olika ortoser: kan tillverka</p> <ul style="list-style-type: none"> • benortos • vristortos • överarmsortos • handleds-/underarmsortos <p>Att vid utskrivning av en patient handleda honom/henne i användningen av en tillverkad ortos:</p> <ul style="list-style-type: none"> • se handledning i anslutning till utskrivning av patienter, s. 18 <p>Att utvärdera vårdprocessen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • se s. 26
--	---

2.2.2 Funktionell gipsning för vuxen- och barnpatienter

a) Krav på yrkesskicklighet	b) Mål och kriterier för bedömningen
<p>Utöver det som tidigare fastställts om immobiliseringsvård för vuxen- och barnpatienter skall examinanden behärska tillverkning av ett funktionellt immobiliseringsförband som hör till patientens immobiliseringsbehandling och handledning i dess användning.</p>	<p>Att behärska den baskunskap som behövs vid funktionell immobiliseringsbehandling av patienten och tillämpningen av baskunskaperna vid tillverkning av gipset:</p> <ul style="list-style-type: none"> • sätter sig in i ortopedens riktlinjer för vården • gestaltar patientens anatomi och gör upp en arbetsplan • kan handleda patienten inför åtgärden enligt tidigare nämnda kriterier <p>Att välja olika gips- och tilläggsmaterial samt använda dem på ett säkert och ändamålsenligt sätt: se tidigare nämnda punkter på s. 35</p>

	<p>Att tillverka ett funktionellt gips utgående från patientens behov:</p> <ul style="list-style-type: none"> • beaktar patientens anatomi och hudens kondition vid beslut om polstringsteknik • beaktar riktlinjerna för vården vid anläggande av gipsets stödkonstruktioner och rörelsebegränsningar för vävnaderna och leden (lederna) <p>Att tillverka ett funktionellt gips i vart och ett av följande fall:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ledbandsskador i vristen • vristfrakturer med god ställning • kirurgiskt behandlade bristningar i akillessenan • postoperativa hallus-valgus-tillstånd • benfrakturer vid den avslutande vårdfasen • smärttillstånd och inflammatoriska tillstånd i handpartiet
<p>Utöver det som tidigare fastställts om immobiliseringsbehandling för vuxen- och barnpatienter skall examinanden behärska tillverkning av funktionellt immobiliseringsförband vid färsk fraktur i överarmen och handledning i dess användning.</p>	<p>Att vårda en patient med överarmsfraktur och tillverka ett funktionellt gips: behärskar följande:</p> <ul style="list-style-type: none"> • organisering av behövlig arbetsgrupp • handledning och förberedelse av patient • se till patientens välbefinnande och säkerhet i samband med åtgärden • patientens medicinering och uppföljning • stöd av överarmsfrakturen och utförande av behövlig reposition • tillverkning av gipshylsa, brace • kontroll av bracens passform och funktion • vid utskrivning: av patienten, handledning i användningen av det gips som tillverkats, se s. 18 <p>Att utvärdera vårdprocessen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • se s. 26

2.2.3 Terapeutisk tejpning för vuxen- och barnpatienter

a) Krav på yrkesskicklighet	b) Mål och kriterier för bedömningen
<p>Utöver det som tidigare fastställts om immobiliseringsbehandling för vuxen- och barnpatienter skall examinanden behärska utförande av terapeutisk tejpning som hör till funktionell immobiliseringsbehandling och handledning i dess användning.</p>	<p>Att behärska den baskunskap som behövs vid funktionell immobiliseringsbehandling av patienten och tillämpning av den vid tejpning:</p> <ul style="list-style-type: none">• sätter sig in i ortopedens riktlinjer för vården• gestaltar patientens anatomi och gör upp en arbetsplan• kan handleda patienten inför åtgärden enligt tidigare nämnda kriterier <p>Att behärska olika tejpnings- och tilläggs-material samt instrument och ändamålsenlig användning av dem:</p> <ul style="list-style-type: none">• beaktar patientens hudkondition• beaktar riktlinjerna för vården vid anläggande av stödkonstruktioner för tejpningen och rörelsebegränsningar för vävnaderna och leden (lederna) <p>Att utföra tejpning enligt de behov patienten har i vart och ett av följande fall:</p> <ul style="list-style-type: none">• vridningsskador och frakturer i tår• smärttillstånd i fotvalvet• plantarfascit• ledbandsskador i vristen• lindriga korsbandsskador i knäet• bristningar i låren• nyckelbensfraktur• samt förebyggande tejpning av ovan nämnda skador <p>Att handleda en patient som skrivs ut:</p> <ul style="list-style-type: none">• se s. 18 <p>Att utvärdera av vårdprocessen:</p> <ul style="list-style-type: none">• se s. 26

2.2.4 Funktionellt förband för vuxen- och barnpatienter

a) Krav på yrkesskicklighet	b) Mål och kriterier för bedömningen
<p>Utöver det som tidigare fastställts om immobiliseringsbehandling för vuxen- och barnpatienter skall examinanden behärska förbandsläggning som hör till funktionell immobiliseringsbehandling och handledning i dess användning.</p>	<p>Att behärska den baskunskap som behövs vid funktionell immobiliseringsbehandling av patienten och tillämpning av baskunskaperna vid förbandsläggning:</p> <ul style="list-style-type: none"> • sätter sig in i ortopedens riktlinjer för vård • gestaltar patientens anatomi och gör upp en arbetsplan • kan handleda patienten inför åtgärden enligt tidigare nämnda kriterier <p>Att behärska olika förbandsmaterial och fabriktillverkade produkter som bär och stödjer och kunna välja och använda dem på ett ändamålsenligt sätt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • beaktar patientens sjukdom, skada och hudens kondition • beaktar riktlinjerna för vården vid fastställandet av förbandets immobiliseringseffekt <p>Att lägga förband utgående från patientens behov i vart och ett av följande fall:</p> <ul style="list-style-type: none"> • mjukdelsskada i aktiv svullnads- eller blödningsfas • lindriga knäskador • överarmskador som inte omfattas av gips- och ortosbehandling eller operation jämte behövliga abduktionsdynor <p>Att som ett led i den övriga immobiliseringsbehandlingen lägga ett bärande förband vid vård av fraktur i armbågsområdet:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan fastställa förbandets anatomiska läge • kan säkerställa att förbandet hålls på plats • kan fastställa förbandets bärförmåga och spändhet • kan polstra förbandet <p>Att handleda en patient som skrivs ut:</p> <ul style="list-style-type: none"> • se s. 18 <p>Att utvärdera vårdprocessen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • se s. 26

<p>Examinanden behärskar assistens vid reposition av luxation i överarmens huvuddel, i knäskålen eller hos barn i strålbenet och anläggande av funktionellt förband som hör till immobiliseringsbehandlingen.</p>	<p>Att vårda en patient med luxerad överarm och assistera vid reposition:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan handleda och förbereda patienten inför åtgärden • kan hjälpa patienten med att ta av sig kläderna • kan tillföra läkemedel på rätt sätt, vid behov ge anestesi och följa upp patienten • kan assistera vid reposition • kan lägga ett funktionellt förband på den reponerade extremiteten • behärskar handledning av patient som skrivs ut, se s. 18 • kan utvärdera vårdprocessen, se s. 26
---	---

2.2.5 Grupper med specialbehov

Till grupper med specialbehov räknas sådana patienter som har en medicinsk sjukdom, skada eller något annat problem som särskilt skall beaktas vid planering och genomförande av immobiliseringsbehandling.

a) Krav på yrkesskicklighet	b) Mål och kriterier för bedömningen
<p>Utöver det som tidigare fastställts om immobiliseringsbehandling för vuxenpatienter skall examinanden behärska tillverkning av en individuell och funktionsduglig avlastningssko för att lindra situationen för en patient med trycksår på de nedre extremiteterna (diabetes mellitus eller ischemisk sjukdom) som hör till funktionell immobiliseringsbehandling och handledning i dess användning.</p>	<p>Att behärska den baskunskap som behövs vid funktionell immobiliseringsbehandling av patienten och tillämpning av baskunskaperna vid tillverkning av avlastningssko:</p> <ul style="list-style-type: none"> • sätter sig in i riktlinjerna för vård • identifierar, gestaltar och beaktar patientens anatomiska och fysiologiska särdrag • observerar patientens behov och gör upp en arbetsplan • kan handleda patienten inför åtgärden enligt tidigare nämnda kriterier <p>Att välja olika gips- och tilläggsmaterial samt använda dem på ett säkert och ändamålsenligt sätt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • se tidigare nämnda punkter på s. 35 <p>Att tillverka en funktionell avlastningssko utgående från patientens behov:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan beakta patientens anatomi och hudens kondition vid beslut om polstringsteknik • kan vid val av bottenmaterial för skon

	<p>beakta sårnadens lokalisation och i hurdant skick sårnaden är</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan beakta riktlinjerna för vården vid anläggande av stödkonstruktionerna för avlastningsskon och rörelsebegränsningarna för vävnaderna och leden (lederna) • kan beakta fotvalvets och fotsulans form vid formnings- och vätningskedet • behärskar för användning och färdigställande av en färdig avlastningssko • kan fästa behövliga kardborrband och knäppen • kan handleda patient som skrivs ut, se s. 18 • kan utvärdera vårdprocessen, se s. 20
--	--

c) Sätten att påvisa yrkesskicklighet

Före yrkesprovet för funktionell immobilisering skall examinanden ha avlagt yrkesprovet i immobilisering med godkänt betyg.

Yrkesskickligheten bedöms i autentiska arbetssituationer. Som miljö för yrkesprov i fråga om funktionell immobilisering för vuxna patienter används den specialiserade sjukvårdens verksamhetsmiljöer (poliklinik, bäddavdelning och operationssal) och i tillämpliga delar primärvårdens verksamhetsmiljöer (poliklinik). Som miljö för yrkesprov i fråga om barnpatienter används sjukhus på åtminstone centralsjukhusnivå där det finns mottagnings- och bäddavdelningsverksamhet för barnpatienter.

Yrkesprov avläggs för funktionell immobilisering för sammanlagt tjugo (20) patienter, av vilka åtminstone fem (5) är barnpatienter. Yrkesproven skall omfatta minst tio (10) vårdssituationer som kräver tillverkning av ortos eller funktionellt gips och tio (10) vårdssituationer i vilka krävs anläggande av terapeutisk tejpling eller funktionellt förband. Dessutom skall yrkesprov avläggas för framställning av en avlastningssko för åtminstone en (1) patient med trycksår. Yrkesskickligheten bedöms enligt bedömningskriterierna (olika skador, immobiliseringsmaterial, polstrings- och förbandsteknik).

Yrkesskickligheten vid immobiliseringsbehandling bedöms i arbets- och interaktionssituationer, genom självvärdering, på basis av examinandens muntliga motiveringar av sina val och handlingar och vid behov på basis av en skriftlig uppgift som stödjer yrkesprovet. Bedömningen inriktas på patientarbete enligt kraven på yrkesskicklighet och processartat utförande av det med hänsyn till förutsättningarna i miljön. Om examinandens verksamhet är avsevärt bristfällig, felaktig eller om den äventyrar patientens säkerhet skall yrkesprovet avbrytas. Vid yrkesprovet beaktas examinandens skriftliga plan för arbetsprocessen och självvärdering.

De iakttagelser och beslut som baserar sig på bedömningen skall antecknas och meddelas examinanden omedelbart efter bedömningen.

I bedömningen av denna examensdel anlitas en sjukvårdslärare, en magister i hälsovetenskaper eller motsvarande och en av Rättsskyddscentralen för hälsovård registrerad yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården med specialyrkesexamen för gipsningsmästare (under övergångspreioden en sakkunnig inom hälso- och sjukvården med minst fem års erfarenhet av immobiliseringsbehandling). Dessutom anlitas till behövliga delar den läkare som svarar för patientens medicinska vård. Företrädaren för den examensarrangör som svarar för yrkesprovet skall vara examensmästare (fristående examina).

3 § Utveckling av yrkesskickligheten

a) Krav på yrkesskicklighet	b) Mål och kriterier för bedömningen
Examinanden skall inom sitt arbetsområde kunna fungera som sakkunnig i fråga om immobiliseringsbehandling.	<p>Att vara sakkunnig i fråga om immobiliseringsbehandling:</p> <ul style="list-style-type: none"> • känner till den del och de mål i fråga om patientens vård som ankommer på den som avlagt specialyrkesexamen för gipsningsmästare • kan samarbeta med dem som deltar i patientens vård • kan fungera som sakkunnig i fråga om genomförandet av immobiliseringsbehandling
Examinanden skall kunna identifiera utvecklingsobjekten i den egna yrkesskickligheten och sträva efter att behärska hållbar utveckling.	<p>Utvecklingsprocessen för yrkesskickligheten och att behärska hållbar utveckling:</p> <ul style="list-style-type: none"> • har förmåga till realistisk självvärdering i förhållande till kraven på yrkesskicklighet • kan precisera utvecklingsobjekt • kan svara för uppdatering av delområden inom yrkesskickligheten • kan vid behov tillgodogöra sig arbetshandledning
Examinandens lösningar skall vara etiskt övervägda.	<p>Etiskt övervägande:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan framföra etiska motiveringar för avgöranden ur hälso- och sjukvårdsperspektiv
Examinanden skall i sitt arbete använda sig av moraliskt övervägande.	<p>Moraliskt övervägande:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan motivera val ur olika perspektiv <ul style="list-style-type: none"> – patientens välbefinnande – vårdens lönsamhet – naturvård • kan dra motiverade slutsatser
Examinanden skall identifiera de egna känslornas betydelse och hur de påverkar patientarbetet.	<p>Att identifiera egna känslor:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan bedöma hur de egna känslorna påverkar avgöranden under vårdprocessen och vid beslutsfattandet
Examinanden skall förstå kunskapens praktiska betydelse i yrkesarbetet.	<p>Att förstå den praktiska betydelsen av kunskap:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan bedöma kunskapens praktiska betydelse i det egna arbetet • kan på ett kritiskt sätt välja kunskap som används vid immobiliseringsbehandling • kan motivera den valda kunskapen

<p>Examinanden skall kunna identifiera sitt eget sätt att bearbeta information och förstå sitt eget inlärningsätt.</p>	<p>Att identifiera egna informationshanteringsätt och inlärningsätt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan göra en motiverad utredning om sättet att samla och hantera information samt inlärningsstil
<p>Examinanden skall kunna använda olika metoder för informationsåtervinning och informationstekniska medel som behövs vid informationshantering.</p>	<p>Informationsåtervinning och färdigheter för informationshantering:</p> <ul style="list-style-type: none"> • behärskar den informationstekniska apparaturen och de program som används vid den egna arbetsenheten <ul style="list-style-type: none"> – kan obehindrat använda system för patientinformationshantering i det egna arbetet
<p>Examinanden skall kunna bedöma och utveckla det egna arbetet enligt kraven för Specialyrkesexamen för gipsningsmästare.</p>	<p>Att utvärdera och utveckla immobiliseringsbehandling:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan planera utvecklingen av det egna arbetet utgående från realistisk självvärdering • kan realistiskt utvärdera utvecklingsbehov och utvecklingsätt inom immobiliseringsbehandlingen ur det egna arbetets synvinkel • kan producera undervisnings- och utbildningsmaterial
<p>Examinanden skall kunna introducera och handleda studerande i immobiliseringsbehandling.</p>	<p>Att introducera och handleda studerande:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan göra en utredning om hur han eller hon förberett sig inför introduktion och handledning av studerande • kan göra en utredning om processen för introduktion och handledning av studerande med beaktande av interaktionsfaktorerna • kan ge studerande respons på ett uppmuntrande sätt och med respekt för studerandens yrkesskicklighet
<p>Examinanden skall kunna bedöma studerandens inläring och hur yrkesskickligheten framskrider under den förberedande utbildningen.</p>	<p>Att utvärdera inläringen hos studerande inom den förberedande utbildningen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan bedöma studerandens inläring med beaktande av pedagogiska faktorer <ul style="list-style-type: none"> – inlärningsmål – studerandes inlärningsstil vid handledning – utredning om studerandes individuella studieplan (HOPS) – handledning som främjar studerandes självvärdering och självstyrning

	<p>Att bedöma yrkesskickligheten vid immobiliseringsbehandling:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan bedöma studerandes yrkesskicklighet vid immobiliseringsbehandling genom att använda kollegial utvärdering
Examinanden skall kunna bedöma yrkesskickligheten hos den som avlägger fristående examen för Specialyrkesexamen för gipsningsmästare.	<p>Att bedöma den som avlägger specialyrkesexamen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan bedöma yrkesskickligheten hos den som avlägger fristående examen enligt grunderna för examen
Examinanden skall fästa uppmärksamhet vid de egna möjligheterna att orka i arbetet.	<p>Att bli medveten om möjligheterna att orka i arbetet:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan indela sitt arbete så att arbetet, fritiden och det sociala livet är i balans • kan sköta om sin hälsa och sitt välbefinnande • kan vid behov använda sig av arbetshandledning för att orka i arbetet
Examinanden skall vara medveten om kraven och förändringarna i arbetslivet.	<p>Att vara medveten om förändringar i arbetslivet:</p> <ul style="list-style-type: none"> • är medveten om de källor, med vilkas hjälp man kan följa med utvecklingen i samhället och inom den egna branschen • är medveten om ändringar i social- och hälsovårdslagstiftningen och hur dessa påverkar det egna arbetet

c) Sätten att påvisa yrkesskicklighet

Yrkesskickligheten i examensdelen Utveckling av yrkesskickligheten bedöms i så autentiska arbetssituationer som möjligt och på basis av interaktion, självvärdering, användning av informationssystem och skriftliga uppgifter.

Examinanden skall delta i handledningen och den praktiska utvärderingen av studerande i verksamhetsmiljön för immobiliseringsbehandling. Han eller hon skall också i mån av möjlighet delta i bedömningen av yrkesskickligheten hos den som avlägger fristående examen. Dessutom skall han eller hon utarbeta en skriftlig redogörelse för båda processerna. Vid yrkesprovet används examinandens självvärdering.

De iakttagelser och beslut som baserar sig på bedömningen skall antecknas och meddelas examinanden omedelbart efter bedömningen.

I bedömningen av denna examensdel anlitas en sjukvårdslärare, en magister i hälsovetenskaper eller motsvarande och en av Rättsskyddscentralen för hälsovård registrerad yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården med specialyrkesexamen för gipsningsmästare (under övergångsperioden en sakkunnig inom hälso- och sjukvården med minst fem års erfarenhet av immobiliseringsbehandling). Dessutom anlitas till behövliga delar den läkare som svarar för patientens medicinska vård och en sakkunnig inom administration (överskötare). Företrädaren för den examensarrangör som svarar för yrkesprovet skall vara examensmästare (fristående examina).

4 § Informationsteknik

a) Krav på yrkesskicklighet	b) Mål och kriterier för bedömningen
<p>Examinanden skall behärska användning av den informationsteknik som behövs i det egna arbetet</p>	<p>Att använda apparatur och hantera information</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan montera och använda utrustning (mikro, skrivare, skanner, fax) • kan obehindrat använda ett program som används inom hälso- och sjukvården • kan tillgodogöra sig olika databaser för utveckling av den egna yrkesskickligheten • iakttar datasekretessbestämmelser <p>Att behärska textbehandling:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan producera skriftliga arbeten eller utredningar med hjälp av ett textbehandlingsprogram <p>Att behärska kalkylering:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan producera skriftliga arbeten eller statistiska utredningar med hjälp av ett kalkylprogram <p>Att behärska ett DIA-program:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan producera undervisnings- och utbildningsmaterial för immobiliseringsbehandling som dior, transparanger eller multimedieprogram <p>Att behärska användning av Internet och Intranet</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan använda olika servrar och databaser för informationsåtervinning • är medveten om riskbeteende (virusöverföringar) och iakttar säkerhetsbestämmelserna <p>Att behärska användning av e-post:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan producera information och förmedla den via ett e-postsystem • kan sända och ta emot olika typer av bifogade filer med iakttagande av säkerhetsbestämmelser

<p>Examinanden skall behärska sådan bildtagning som ingår i immobiliseringsbehandlingen som en del av dokumentationen om patientens vård.</p>	<p>Att fotografera patientens kliniska status (negativ som skall framkallas eller polaroidsystem) som en del av dokumentationen om patientens vård:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan se till att bildtagningsapparaturen är klar för användning • kan informera patienten och sörja för att patienten samtycker • kan förbereda patienten och området inför bildtagningen • behärskar bildtagning av det område som skall fotograferas och identifiering av patienten med personbeteckning • kan arkivera de framkallade bilderna i journalhandlingarna <p>Att registrera patientens kliniska status i den elektroniska journalhandlingen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan se till att den digitala bildtagningsapparaturen är klar för användning • kan informera patienten och sörja för att patienten samtycker • kan förbereda patienten och området inför fotograferingen • kan spara det som fotograferas digitalt och överföra den identifierade bildfilen till patientens elektroniska journalhandling
<p>Examinanden skall behärska användning av modern informationsteknik vid utveckling av immobiliseringsbehandlingen.</p>	<p>Att producera undervisnings- och utbildningsmaterial med hjälp av digitala kameror och bildbehandlingsprogram:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan obehindrat använda digitala kameror och bildbehandlingsprogram • kan producera material som lämpar sig för undervisning och utbildning vid t.ex. en läroanstalt, en verksamhetsenhet inom hälso- och sjukvården eller ett företag inom branschen

c) Sätten att påvisa yrkesskicklighet

Vid bedömning av examensdelen Informationsteknik används skriftliga alster eller projektarbeten som härletts ur kraven för examen och i vilka kraven på modern informationsteknik framträder. Tidigare avlagt datorkörkort ersätter de yrkesprov som ingår i körkortet enligt examensgrunderna för denna examen. Examinanden visar att han eller hon behärskar användningen av ett program för hälso- och sjukvården i en verksamhetsmiljö som han eller hon är synnerligen förtrogen med. Bildtagning i patientvården påvisas i samband med yrkesproven för immobiliseringsbehandling och funktionell immobiliseringsbehandling. I yrkesprovet används examinandens självvärdering.

De iakttagelser och beslut som baserar sig på bedömningen antecknas och meddelas examinandena omedelbart efter bedömningen.

I bedömningen anlitas en IT-sakkunnig. Vid bedömning av innehållet i utbildnings- och undervisningsmaterial anlitas en sjukvårdslärare, en magister i hälsovetenskaper eller motsvarande samt en av Rättsskyddscentralen för hälsovården registrerad yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvårdscentralen med specialyrkesexamen för gipsningsmästare (under övergångsperioden en sakkunnig inom hälso- och sjukvården med minst fem års erfarenhet av immobiliseringsbehandling). Dessutom anlitas till behövliga delar den läkare som svarar för patientens medicinska vård och en sakkunnig inom administration (över-skötare). Företrädaren för den examensarrangör som svarar för yrkesprovet skall vara examensmästare (fristående examina).

5 § Självständig yrkesutövning

a) Krav på yrkesskicklighet	b) Mål och kriterier för bedömningen
Examinanden skall förstå vad det innebär att vara yrkesutövare inom hälso- och sjukvården	<p>Att verka som yrkesutövare inom hälso- och sjukvården:</p> <ul style="list-style-type: none"> • känner till de bestämmelser som reglerar yrkesutövandet: yrkesetiska skyldigheter, lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården (559/1994), 3 kap. 15-21 § och lagen om patientens ställning och rättigheter (785/1992) • bär ansvar för det egna arbetet och dess utveckling
Examinanden skall känna till begreppet affärsidé och vikten av att utveckla affärsidén i arbetet som självständig yrkesutövare.	<p>Att affärsidén och verksamheten stämmer överens:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan göra en marknadsundersökning inom sin bransch och sitt verksamhetsområde (kunder, målgrupper, produkter och verksamhet)
Examinanden skall känna till olika företagsformer för att på goda grunder kunna planera ett lämpligt eget företag. Han eller hon skall i planeringen kunna beakta ansvarsfrågor som berör olika företagsformer.	<p>Att känna till företagsformer:</p> <ul style="list-style-type: none"> • känner till de olika företagsformernas särdrag (firma, öppet bolag, kommanditbolag och aktiebolag) • kan på goda grunder välja en företagsform som lämpar sig för den egna företagsverksamheten • kan planera det egna företags verksamhet • kan beakta ansvarsfrågor som berör företagsformerna
Examinanden skall förstå begreppet nätverksekonomi och kunna fungera som nätverksmedlem på ett sätt som gagnar alla parter.	<p>Att fungera som nätverksmedlem:</p> <ul style="list-style-type: none"> • känner till de nätverk som finns inom det egna området och kan upprätta relationer till dessa

	<ul style="list-style-type: none"> • kan samarbeta och erbjuda tjänster för olika instanser i samarbete med övriga yrkesutövare inom hälso- och sjukvården
Examinanden skall vid kundbetjäning kunna upprätta och stödja bestående kundrelationer.	<p>Att upprätta och upprätthålla kundrelationer:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan uppträda på ett sakligt och professionellt sätt • förstår kundens betydelse • kan komma överens om tidsbeställning och tidtabeller och hålla fast vid dem • kan informera om prissättning och om inhibering och annullering av reserverade vårdtider • förstår betydelsen av överenskommelser och kundrespons
Examinanden skall kunna använda sig av marknadsföring för att göra det egna företaget känt.	<p>Att behärska åtgärder för marknadsföring:</p> <ul style="list-style-type: none"> • känner de viktigaste objekten, medlen och kanalerna för marknadsföring (direkt postning, annonser i lokaltidningarna m.m.) • kan följa upp marknadsföringens inriktning och målorientering
Examinanden skall kunna göra de anmälningar som krävs när ett företag startas.	<p>Att inleda företagsverksamhet:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan göra de lagstadgade anmälningarna (beskattning, FöPL, TEO och handelsregistret)
Examinanden skall i huvuddrag känna till arbetslöshets-, pensionsskydds-, och patientförsäkringssystemet för företagare.	<p>Att känna till arbetslöshets-, pensions- skydds- och patientförsäkringssystemet:</p> <ul style="list-style-type: none"> • känner till pensionsskyddssystemet för företagare • känner till patientförsäkringssystemet • känner till villkoren för erhållande av arbetslöshetsförsäkring • känner till det övriga försäkringsskyddssystemet i anslutning till företaget
Examinanden skall förstå betydelsen av mervärdesskattesystemet i sitt arbete.	<p>Att förstå betydelsen av mervärdesskattesystemet:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan skilja mellan momspliktigt och icke-momspliktigt arbete
Examinanden skall kunna göra upp en resultaträkning som motsvarar en enskild yrkesutövares behov och förstå skillnaden mellan omsättning och beskattningsbar inkomst.	<p>Att inneha färdigheter för resultaträkning:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan prissätta produktifierade produkter med täckning (egen utkomst, semesterpengar, svinn, t.ex. annullerade och

	<p>osålda tider)</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan bedöma lönsamheten på basis av priset och produktionskostnaderna för produkten • identifierar fasta och rörliga kostnader (avskrivningar, lån och skatt) • kan göra upp en resultaträkning
<p>Examinanden skall kunna läsa företagets bokslutshandlingar och på basis av dem räkna ut de vanligaste nyckeltalen som berör lönsamhet och likviditet. Han eller hon skall vid behov kunna samarbeta med sakkunniga inom bokföring.</p>	<p>Att förstå bokslutshandlingar:</p> <ul style="list-style-type: none"> • behärskar enkel bokföring; förstår debet- och creditsystemet, verifikatens betydelse och bokslut som görs inom bokföringen • förstår betydelsen av kontinuerlig uppföljning med tanke på lönsamhet och likviditet • kan vid behov samarbeta med en sakkunnig inom bokföring
<p>Examinanden skall kunna fylla i en skattedeklaration för privata yrkesutövare och vid behov konsultera en sakkunnig.</p>	<p>Att göra skattedeklaration för yrkesutövare:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan sammanställa uppgifter för beskattningen • kan göra skattedeklaration • känner till rådgivnings- och styrsystemen för beskattning • kan vid behov anlita en sakkunnig
<p>Examinanden skall vid behov kunna hitta information om finansiella institutioner och organisationer för företagare samt deras intressebevakningsmöjligheter.</p>	<p>Att vara medveten om intressebevakning för yrkesutövare:</p> <ul style="list-style-type: none"> • känner till företagsorganisationerna inom den egna branschen och de stöd- och rådgivningstjänster de tillhandahåller • känner till huvudpunkterna i kollektivavtalen för branschen • känner till olika finansieringsmöjligheter och stöd- och rådgivningstjänster i anslutning till dem

c) Sätten att påvisa yrkesskicklighet

Som yrkesprovsprestation kan godkännas ett tidigare dokumenterat yrkesprov för motsvarande examensdel.

Vid bedömningen av examensdelen Självständig yrkesutövning används skriftliga alster, muntliga motiveringar eller projektarbeten (t.ex. utredning om grundandet av ett eget företag) som härletts ur kraven och i vilka särdragen hos immobiliseringsbehandlingen framträder så tydligt som möjligt. I yrkesprovet beaktas examinandens självvärdering.

De iakttagelser och beslut som baserar sig på bedömningen skall antecknas och meddelas examinandena omedelbart efter bedömningen.

Vid bedömningen anlitas förutom en sakkunnig inom företagsamhet i fråga om immobiliseringsbehandling också en sjukvårdslärare/magister i hälsovetenskaper eller motsvarande. Vid bedömningen anlitas vid behov dessutom en sakkunnig inom immobiliseringsbehandling med erfarenhet av företagsverksamhet. Företrädaren för den examensarrangör som svarar för yrkesprovet skall vara examensmästare (fristående examina).

BESKRIVNING AV BRANSCHEN OCH ARBETET FÖR DEN SOM AVLAGT SPECIALYRKESEXAMEN FÖR GIPSNINGSMÄSTARE

Beskrivning av branschen

Den som avlagt specialyrkesexamen för gipsningsmästare har ett arbete som kräver specialkunskaper inom social- och hälsovård. Till uppgifterna hör bl.a. sakkunniguppgifter i anslutning till planering och genomförande av immobiliseringsbehandling, immobiliseringsbehandling för grupper med specialbehov, utbildnings- och undervisningsuppgifter samt utvecklingsuppgifter i fråga om metoder och hjälpmedel för immobiliseringsbehandling.

Yrkesutövare som är specialister på immobiliseringsbehandling arbetar på olika nivåer inom den progressiva vården i servicesystemet för hälso- och sjukvård. Arbetsområdet för immobiliseringsbehandling är synnerligen betydande ur samhällsekonomisk synvinkel och dess andel ökar när befolkningens medelålder stiger.

Verksamhetsmiljöer

En person som avlagt specialyrkesexamen för gipsningsmästare arbetar vid verksamhetsenheter inom den specialiserade sjukvården och primärvården med uppgifter där det krävs specialkompetens i fråga om immobiliseringsbehandling. Verksamhetsmiljöer är bl.a. polikliniker, olycksfallsstationer och operationssalar.

Beskrivning av yrkesskickligheten

Värdegrunden för immobiliseringsbehandlingen är förankrad i de värden som gäller för vårdarbetet. Det arbete som den som avlagt specialyrkesexamen för gipsningsmästare utför grundar sig på etiskt hållbara principer. I arbetet krävs kännedom om branschens lagstiftning och servicenätverk. Den som avlagt examen behärskar ingående processen, arbetssätten och rehabiliteringsprocessen vid immobiliseringsbehandling. Han eller hon kan motivera egna avgöranden i arbetet och utvärdera dessa. Den som avlagt specialyrkesexamen för gipsningsmästare behärskar professionell, målinriktad interaktion och kan möta vuxen- och barnpatienter samt deras anhöriga i situationer där det krävs immobiliseringsbehandling. Den som avlagt examen kan handla på ett professionellt sätt i speciella situationer i anslutning till immobiliseringsbehandling.

Den som avlagt specialyrkesexamen för gipsningsmästare fungerar som sakkunnig i fråga om immobiliseringsbehandling i en multiprofessionell gemenskap eller arbetsgrupp. Den som avlagt examen kan tillgodogöra sig olika informationskällor i sitt arbete. Den som avlagt examen sörjer för arbets säkerheten, arbetsergonomin och sina möjligheter att orka i sitt arbete. Utveckling av arbetets kvalitet förutsätter att den som avlagt examen har förmåga och vilja till kontinuerlig utvärdering av sin egen och arbetsgemenskapens verksamhet, utveckling av sig själv och sin företagsamhet.

Utbildningsstyrelsen har godkänt dessa examensgrunder med stöd av lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning.

De fristående examina är examina som särskilt planerats och utvecklats för att avläggas av den vuxna befolkningen.

Planeringen och genomförandet av de fristående examina baserar sig på ett nära samarbete mellan sakkunniga inom undervisning och arbetsliv.

Utbildningsstyrelsen/biblioteket
Pb 380
00531 Helsingfors
tfn: (09) 774 774 50
fax (09) 774 774 75
kirjasto@oph.fi
www.utbildningsstyrelsen.fi